

а/а

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН
ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА И
ПОВРАТНИКА ПО РЕАДМИСИЈИ
У ОПШТИНИ СУРДУЛИЦА
2021–2024**

Сурдулица, јан 2021. г.

Садржај

УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ СУРДУЛИЦА	
ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ, ИНТЕРНО РАСПРЕДЕНИХ ЛИЦА И ПОВРАТНИКА	
РЕШЕЊА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ СУРДУЛИЦА О УСВАЈАЊУ ЛОКАЛНОГ ИНТЕРНОГ ПЛАНА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ, ИНТЕРНО РАСПРЕДЕНИХ ЛИЦА И ПОВРАТНИКА	
РЕШЕЊЕ ДАП-А	
ПРОФИЛ ОПШТИНЕ СУРДУЛИЦА	
ПОДАЦИ О ИЗБЕГЛИМ, ИРЛ И ПОВРАТНИЦИМА У ОПШТИНИ СУРДУЛИЦА	
АНАЛИЗА СИТУАЦИЈЕ И ЗАКЉУЧЦИ	
ОПШТИ ЗАКЉУЧЦИ АНАЛИЗЕ	
ПРИОРИТЕТНЕ ГРУПЕ	
ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ	
ОПШТИ АКТИВНОСТИ	
РЕСУРСИ/БУЏЕТ	4
УМРЕЖАВАЊА ЗА ПРИМЕНУ	4
ОЦЕНА И ОЦЕНА УСПЕШНОСТИ (МОНИТОРИНГ)	4

УВОД

УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ СУРДУЛИЦА

Поштовани суграђани,

У општини Сурдулица је у протекле две деценије, према евиденцији Повереништва за избеглице, боравило око 580 избеглих и прогнаних лица са простора бивше земље, око 310 интерно расељених лица, од којих је 129 остало да живи на територији општине Сурдулица као и 220 лица која су враћена по реадмисији. Локална заједница не може да занемари потребе овако велике групе својих чланова.

У име Општине Сурдулица, која је традиционално отворена за сарадњу и неговање хуманих вредности, желим да Вас обавестим да смо израдили Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица која живе на нашој територији. Локална самоуправа намерава да својим суграђанима - избеглим и интерно расељеним лицима, обезбеди могућности за што квалитетнији живот у локалној заједници. Главни правац нашег деловања, формулисан у овом документу, односи се на обезбеђење услова за локалну интеграцију, решавањем основних потреба избеглих и интерно расељених лица и њихових породица. Основни циљ локалне интеграције је обезбеђивање могућности избеглим и интерно расељеним лицима за економску и социјалну равноправност са свим осталим грађанима и за достојанствен живот у заједници.

С обзиром да примена и реализација овог Плана захтевају различите ресурсе, локална самоуправа учествује у његовом финансирању и на тај начин изражава своју решеност да унапреди квалитет живота избеглих и интерно расељених лица у општини Сурдулица. Сматрамо да је овај документ наставак стратешког приступа локалне самоуправе развоју Општине и побољшању услова за живот грађана. Након усвајања и успешне започетог процеса примене неколико кључних стратешких докумената локалне заједнице - Стратегије социјалне заштите, Стратегије одрживог развоја, Локалног акционог плана за младе, успешно спровођење Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица, даће допринос и даљој реализацији општинских стратешких опредељења локалне самоуправе.

*Сурдулица,
јан, 2021. године*

*Председник општине
Александра Поповић*

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА И ПОВРАТНИКА

У овом документу под процесом локалног акционог планирања унапређења положаја избеглих¹ и интерно расељених лица² и повратника по основу споразума о реадмисији (даље у тексту: повратници)³ подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значајне за живот избеглих, интерно расељених лица и повратника намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода. Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана. Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице. Повратници су сви они грађани Србије који су изгубили или нису имали право боравка у земљама ЕУ.

У оквиру овог документа, под избеглим и интерно расељеним лицима подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских република и бомбардовања Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље илацију нерешене egzистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у општини Сурдулица, настао је као резултат активности службе за локални економски развој Општинске управе Општине Сурдулица.

Стратешки оквир одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Националном стратегијом за решавање питања избеглих и интерно расељених лица и другим националним стратешким документима од значаја за ову област⁴. У циљу координираног рада, коришћења научених лекција и најбољих пракси, узето је у обзир постојеће стање изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито у домену социјалне економске и стамбене политике. Креирање и спровођење локалних акционих планова за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

¹ Према Конвенцији УН о статусу избеглица (1951), избеглица је особа која је из основног страха да ће бити протерана због своје расе, националне припадности, припадности одређеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила своју државу и не може или због поменутог страха не жели да се у њу врати. Појам избеглице, дефинисан из 1957. год. проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањима или другим облицима насиља или изнуде или биле принуђене да напусте своју државу. (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

² Интерно расељене особе су оне које су биле присиљене да напусте своје домове, али су остале у границама своје државе. Разлози због којих су били присиљени да напусте своје домове могу бити различити: рат, насиље, угрожавања људских права, политички протон или природне катастрофе (земљотрес, поплава и сл.). Зато што се налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити Конвенција о Конвенција УН, и даље их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни принцип универзалности људских права. (http://www.articleword.org/index.php/Displaced_person)

³ Према Споразуму о реадмисији с ЕУ, повратник је лице које не испуњава или више не испуњава услове уласка, боравка или настањивања на територији државе чланице ЕУ, укључно је доказано или ако је могуће на основу података државне агенције довода веродостојно представити да је то лице држављанин Србије.

⁴ Детаљно о осталим националним документима писаним у Поглављу: Анализа стања

Процес израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Сурдулица, заснивао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- локални – спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- партиципативан – укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим, интерно расељеним и повратницима у локалној заједници;
- утемељен на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама унапређење положаја избеглих, интерно расељених и повратника;
- прилагођен ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;
- користи савремене методе планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- подстиче одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса, прикупљање и анализу основних податка о положају и потребама избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Сурдулица, коришћени су следећи извори: статистички подаци, различити извештаји и документи, подаци Комесаријата за избеглице Републике Србије, Општинског повереништва за избеглице, Црвеног крста, локалних невладиних организација итд.

Локални план акције за унапређење положаја избеглих, ИРЛ и повратника доноси се на период од 4 године, од 2021. до 2024. године.

ОДЛУКА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ СУРДУЛИЦА О УСВАЈАЊУ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА И ПОВРАТНИКА

У циљу спровођења Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Сурдулица, формиран је општински Савет за миграције који чине представници/це:

- локалне самоуправе као носиоца процеса и формалног доносиоца овог документа,
- институција система које се на локалном нивоу баве питањима избеглих, интерно расељених и повратника;
- невладиних организација које делују у локалној заједници;
- Комесаријата за избеглице Републике Србије.

Улога Савета је да:

1. унапреди сопствене капацитете за планирање и спровођење пројеката;
2. обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим, интерно расељеним лицима и повратника;
3. размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
4. примењује усвојене методе планирања током процеса планирања и спровођења пројеката;
5. дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
6. планира праћење и оцењивање успешности примене локалног акционог плана;
7. ради на изради завршног документа;

Чланови/ице Савета за миграције општине Сурдулица су:

1. **Зоран Митић**, заменик Председника општине Сурдулица, председник;
2. **Слађана Максимовић**, Радник Општинске управе општине Сурдулица, члан;
3. **Данијела Стаменковић**, Начелник Одељења за финансије и привреду ОУ општине Сурдулица, члан;
4. **Станислав Јовић**, самостални саветник Одељења за финансије и привреду, члан;
5. **Ружица Вукашиновић**, директор у Центру за социјални рад, члан;

Остали актери укључени у сам процес локалног акционог планирања су били представници/це различитих институција, организација и група, укључујући и групе потенцијалних корисника/ца који су повремено учествовали у консултативном процесу.

У различитим фазама рада, стручну подршку процесу планирања и израде финалног документа пружила је стручна служба Центра за социјални рад у Сурдулици.

РЕЗИМЕ ЛАП-А

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Сурдулица за период 2021 – 2024. године је документ који изражава дугорочна опредељења локалне самоуправе да побољша услове живота и могућности за интеграцију избеглих, ИРЛ и повратника у локалну заједницу. Локални акциони план (ЛАП) је заснован на свеобухватној анализи ситуације релевантне за унапређење положаја ових угрожених група. Усмерен је на све особе које су биле изложене присилним миграцијама и егзистенцијалним потешкоћама које то ствара, а живе на територији Општине Сурдулица.

Општи циљ:

Побољшан социјално-материјални положај избеглих, интерно расељених лица и повратника у општини Сурдулица путем програма за трајно решавање стамбеног питања и економског оснаживања.

Специфични циљеви:

СЦ1. У периоду 2021 – 2024. год., у складу са демографском политиком општине Сурдулица, трајно решити стамбено питање за најмање 4 породице избеглих, ИРЛ и повратника, откупом најмање 4 домаћинства са окућницом;

СЦ2. У периоду 2021 – 2024. год. трајно решити стамбено питање за најмање 6 породица избеглих, ИРЛ и повратника кроз доделу пакета грађевинског материјала довршетак започете градње или адаптацију безусловног стамбеног објекта;

СЦ3. У периоду 2021 – 2024. год. економски оснажити најмање 6 породица избеглих, ИРЛ и повратника кроз програме преквалификације и доквалификације у сарадњи са НСЗ, Саветом за запошљавање општине Сурдулица и невладиним организацијама;

СЦ4. У периоду 2021 – 2024. год. економски оснажити најмање 6 породица избеглих, ИРЛ и повратника кроз програме доходних активности, у сарадњи са НСЗ, Саветом за запошљавање општине Сурдулица и невладиним организацијама.

СЦ5. У периоду 2021 – 2024. год. стамбено збринути најмање 8 породица (6+2) избеглица, интерно расељених лица, повратника и социјално угрожена лица, изградњом стамбеног објекта за социјално становање у заштићеним условима.

Процењује се да ће за реализацију Локалног плана у периоду 2021 – 2024. год. бити укупно потребно да се издвоји око 350.000 евра.

LAP Abstract

Local Action Plan for improvement of position of refugees internally displaced persons and returnees in the Municipality of Surdulica 2021 – 2024 is a document laying out the long-term commitment of the municipality to improve living conditions and opportunities for integration of refugees, IDPs and returnees on the local community. LAP is based on a comprehensive situational analysis in relation to improving the position of these vulnerable groups. It aims to support all persons exposed forced migrations and existential difficulties it brings, who live on the territory of the municipality of Surdulica.

Overall Objective:

To improve socio-material position of refugees, internally displaced persons and returnees in the municipality of Surdulica through durable housing and economic strengthening programs.

Specific Objectives:

- SO1.** During 2021 – 2024, in line with local demographic policy, provide durable housing for at least 4 refugee, IDP and returnee families, through the purchase of at least 4 households;
- SO2.** During 2021 – 2024, provide durable housing for at least 6 refugee, IDP and returnee families, through distribution of building material grants for the finalization of construction or the adaptation of poor-quality accommodation;
- SO3.** During 2021 – 2024 support economic strengthening of at least 6 refugee, IDP and returnee families through vocational training and additional qualification programs in cooperation with the National Employment Service, Employment Council in Surdulica and non-governmental organizations;
- SO4.** During 2021 – 2024, support economic strengthening of at least 6 refugee, IDP and returnee families through income generation programs;
- SO5.** During 2021 – 2024, construct at least 8 housing units (6+2) for social housing in protected environment for refugee, IDP and returnee families.

Estimated budget needed for the implementation of this LAP during 2021 – 2024 amounts to some 350,000 euro.

ПРОФИЛ ОПШТИНЕ СУРДУЛИЦА

Општина Сурдулица обухвата 628 км² (0,71% од простора Србије), са 41 насељем просечне величине 15,3 км². Сурдулица има 39 катастарских општина, 25 месних заједница и 5 месних канцеларија. Општина има три просторне целине: плодно поље на југозападу са градским насељем и околним селима у која се сливало становништво, са незавршеним заливним системом, изузетно погодно за повртарство, затим побрђе погодно за воћарство и планински део са ливадама и пашњацима који погодује квалитетном сточарству. Општина располаже са 33.764ха пољопривредног земљишта, од чега су 4.591 ха оранице и баште, али зато 21.125 ха чине пашњаци или 63% и ливаде 7.113ха или 21%, што упућује на сточарство као основну пољопривредну делатност. Поред погодности за квалитетну пољопривреду, Општина има изузетан потенцијал за развој туризма - Власинско језеро, са околним планинама Чемерник, Варденик, Плана.

И поред природних погодности према простору и становништву (0,71% простора Србије и 0,30% становника), посебно забрињава ниско учешће друштвеног производа и дохотка у односу на, иначе низак ниво ових категорија у Србији (0,24%). Индустрија и енергетика су носилац развоја Општине са 2.150 радника, потом пољопривреда грађевинарство, уз високо учешће запослених у здравству 540 радника (болница, дом старих, домови здравља, амбуланте). У Општини је запослено 6.008 радника у предузећима и установама, а незапослено је 3.767, од чега без квалификација 1.867 или 50%), те незапослени износе 62,7% од запослених, или чак 42,3% од активних лица. Сурдулица има и проблем неколико загађивача (Ливница, Вунизол, Симпо стилски намештај и др).

У целини посматрано, општина Сурдулица са природним богатствима (земљишта, вода, руда, шуме, екопољопривреда, етнотуризам, енергетика, хидропотенцијал, молибден, ситна и др), те геостратешки положај, има реалне изгледе за убрзанији развој и виши квалитет живота.

За разлику од многих општина у Србији, становништво Сурдулице је већ од 1953. почело да опада, без обзира на развој индустрије и других привредних области. Очито да Србија није имала развојну демографску политику у циљу заштите територије, коју читавом посматраном периоду обележава београдизација и провинцијализација осталих дела Србије. Средином 2015. године, у општини Сурдулица било је 19.365 становника, са тенденцијом даљег пада. Евидентно опадање становништва Општине посебно драматично пошто је у питању пригранична општина према Бугарској, те се очекује да и држава Србија морати предузети посебне подстицајне мере за спречавање депопулације приграничних општина. Посебно је негативно то што је почела депопулација и у само градском насељу Сурдулици, у периоду између 1991-2002. и поред прилива једног броја избеглица. Учешће градског становништва у укупном становништву Општине убрзано расло од 1948. када је износило 8,9% до 1991. са 45,6% и даље али са благим порастом на 46,4% у 2002.г. У посматраном дугом периоду од 1953. до 2002.г., становништво се драстично је смањено, чак за 18.918 лица, те је у 2002.г. у селима живело свега 12.627 становника.

Према попису из 2012. године, у Сурдулици је живело 20.265 становника, а у прелиминарним подацима пописа из 2015. године, види се смањење броја становништва у општини је средином 2015. године евидентирано 19.365 особа, што значи да је број

становника током претходне деценије у општини смањен за скоро 1.000 људи, то јест око 5%.

Један од основних показатеља нивоа развијености је и број запослених радника, посебно у односу на укупно становништво. Оптимална запосленост износи око 30% од броја становника посматране територије. У најуспешнијој 1989. години било је запослено 6.492 радника, да би са благим падом у Општини, и поред привредног посртања Србије, број запослених послењих година био и даље преко 4.000 радника. У односу на број становника у 2015, број запослених износио је 25%, док је оптимална запосленост 30%.

Општина Сурдулица и поред природних потенцијала, високог учешћа индустрије у оствареном дохотку, релативно задовољавајућег нивоа запослености према Србији, ипак заостаје за иначе ниским нивоом дохотка Србије, мерено на 1 становника - свега око 84% од просека Србије. По том критеријуму Сурдулица спада у недовољно развијене општине. Буџетска средства у 2020.г. у Сурдулици износила су 4 милиона динара.

Организациона структура локалне самоуправе

Скупштина Општине (35 одборника/ица)	Општинско веће (9 чланова/ица)	Председник општине
Председник Скупштине општине		Заменик председника општине
Заменик председника Скупштине општине		Општинска управа
Секретар Скупштине општине		Начелник општинске управе
Јавно правобранилаштво		Одељење за општу управу
		Одељење за урбанизам и др. послове
		Одељење за финансије и привреду

ПОДАЦИ О ИЗБЕГЛИМ, ИРЛ И ПОВРАТНИЦИМА У ОПШТИНИ СУРДУЛИЦА

Подаци УНХЦР-а, Комесаријата за избеглице и Повереништва у Сурдулици

Извори података о избеглим и интерно расељеним лицима у општини Сурдулица су:

- званични пописи и регистрације које је организовао Комесаријат за избеглице и УНХЦР,
- евиденција повереништва у Сурдулици, и анкета о броју и потребама избеглих и ИРЛ.

Преглед података УНХЦР-а и Комесаријата за избеглице, о избеглицама, ратом угроженим лицима и интерно расељеним лицима на територији општине Сурдулица, према званичним пописима						
Избеглице пописе 1996.		Избеглице пописе 2001.		Избеглице пописе		ИРЛ
избеглице и ратом угрожена лица	остала пописана лица	избеглице	ратом угрожена лица	избеглице регистрација 2004/5	број на дан 01.06.2017.	број на дан 01.06.2017.

460	11	210	140	165	17	112

Доношењем Закона о избеглицама, априла 1992. године створена је законска регулатива за формирање Општинског штаба и именовање општинског повереника Комесаријата за избеглице. У збрињавању избеглица остварена је успешна сарадња са Комесаријатом за избеглице, надлежним министарствима РС, Црвеним крстом Србије, Међународним комитетом црвеног крста, Уницефом, Високим комесаријатом за избеглице УН и другим хуманитарним организацијама.

Избеглице и интерно расељена лица по старосној структури

Старосна структура	број избеглих	%	број ИРЛ	%
0 - 6	-		5	
7 - 14	-		11	
15 - 18	2		19	
19 - 65	4		75	
65+	3		10	
укупно		100		100

Избеглице и интерно расељена лица по полној структури

Полна структура	број мушкараца	%	број жена	%
избеглице	2		7	
расељени	59		61	
укупно		100		100

Избеглице и интерно расељена лица по радном статусу

Образовна структура	број избеглих	%	број ИР	%
ученик/студент	1		24	
запослен	1		19	
повр. запослен	-		-	
пензионер	-		35	
незапослен	7		52	
укупно		100,00		100,00

Од потписивања Споразума о реадмисији с ЕУ 2007. године, у Сурдулицу се, према постојећим евиденцијама, вратило 220 држављана Србије који нису имали, или су изгубили основ боравка. Од тога броја, Канцеларији за реадмисију на београдском аеродрому се јавило 220 особа¹. Уз то, кроз програме организованог повратка које је до 2017. године спроводио ИОМ, у протеклим годинама је у Општину Сурдулица вратило се 220 особа, углавном из Немачке, кроз програм ГАРП. Обзиром да не постоје систематски и ажурирани подаци о овој популацији, постоји могућност да је број повратника знатно већи.

АНАЛИЗА СИТУАЦИЈЕ И ЗАКЉУЧЦИ

Анализа контекста или радног окружења је обухватила четири врсте квалитативних анализа:

1. Анализу или преглед документације о ширем радном окружењу;
2. Анализу стања (SWOT);
3. Анализу заинтересованих страна;
4. Анализу проблема.

Анализа или преглед документације о ширем радном окружењу обухватила је неколико кључних националних стратешких докуманата релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији, стратешка документа Општине Сурдулица и реализоване и актуелне пројекте и програме намењене избеглим, ИРЛ и повратницима у Општини.

Национални стратешки документи од значаја за питања избеглих и интерно расељених лица су:

1

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (период од 2015 до 2020);
- Национална стратегија за управљање миграцијама (2012.);
- Национална стратегија реинтеграције повратника по споразуму о реадмисији (2009);
- Национална стратегија за смањење сиромаштва (2003);
- Национална стратегија одрживог развоја (2008);
- Национална стратегија запошљавања 2011-2020;
- Стратегија регионалног развоја;
- Стратегија развоја пољопривреде;
- Стратегија развоја социјалне заштите;
- Национални план акције за децу.

Актуелни законски оквир за питања избеглица је Закон о избеглицама (Службени гласник РС“, бр. 18/92; „Службени лист СРЈ“, бр. 42/2002; „Службени гласник РС“, бр. 45/2002).

Локална стратешка документа значајна за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Сурдулица:

- Стратегија одрживог развоја општине Сурдулица;
- Стратегија социјалне заштите општине Сурдулица;
- Локални акциони план за младе.

У локалним стратешким документима, избегли и ИРЛ су поменути као посебно осетљива друштвена група, али нису препозната као приоритетно угрожена, јер се број лица са формалним статусом избеглице стално смањује због регулисања држављанства и добијања личне карте, па су ова лица по стицању личне карте равноправна са домицилним становништвом у коришћењу свих облика помоћи и подршке. Проблеми и потребе избеглих, ИРЛ и повратника се не посматрају изоловано од осталих угрожених група.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника представља документ који се специфично бави интеграцијом ове популације у локалну заједницу.

Пројекти и програми за ИИРЛ који су реализовани у општини Сурдулица

Преглед програма и пројеката за ИИРЛ у Општини Сурдулица

1. SDR - Швајцарска помоћ у катастрофама
2. UNHCR – Високи комесаријат УН за избеглице
3. ASB – Arbeiter – Samariter – Bund
4. Пројекат изградње дневног центра (Делегација ЕУ и општина Сурдулица) за избегла, ИРЛ и локално социјално угрожено становништво

Најважнији закључци анализе документације су следећи:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2017) дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана.

- Национална стратегија за управљање миграцијама (2021) дефинише планско и организовано управљање миграцијама праћењем спољних и унутрашњих миграционих кретања, и спровођење активности које ће довести до подстицања регуларних и сузбијања нерегуларних миграција, као и решавање проблема избеглица и интерно расељених лица, ефикасни и ефективни прихват и одржива социо-економска реинтеграција повратника – грађана Републике Србије по основу споразума о реадмисији;
- Национална стратегија реинтеграције повратника по споразуму о реадмисији (2021) утврђује приоритетне области, као што су: издавање личних докумената, решавање питања смештаја, стварање могућности за запошљавање и остваривање других права, као што су право на здравствену заштиту, образовање, социјалну и породично-правну заштиту, итд. Одсуство координације и размене информација о повратницима представља озбиљну сметњу у регистрацији лица која се враћају по основу реадмисије, утврђивању њихових потреба и пружању адекватне заштите ради њиховог укључивања у нову средину;
- Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.
- Локална стратешка документа Општине указују на проблем избеглих и интерно-расељених лица у општини Сурдулица као и начин њихове интеграције у заједницу.
- Програми и пројекти за избегле и ИРЛ који су до сада реализовани, као и они који су у току, бавили су се решавањем питања становања и социјално-правне подршке. Ови програми и пројекти дају директиве и за будући рад на унапређењу положаја избеглих и интерно расељених лица.

Анализа стања (SWOT анализа) у локалној заједници по питањима унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица извршена је кроз идентификовање досадашњих активности и резултата у овом домену и сагледавање позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности и препрека са којима се суочава у свом радном окружењу. Анализа је урађена коришћењем SWOT технике.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Подршка општинске управе • Усвојена стратегија одрживог развоја • Искуство у партнерским пројектима • Стручност и искуство чланова општинских Савета • Активности Центра за социјални рад • Постојање кућа за продају • Заинтересованост избеглих и ИРЛ • Постојање земљишта за изградњу • Сарадња са Комесаријатом за избеглице, надлежним министарством и МУП – ПС Сурдулица • Буџетска линија за помоћ циљним групама 	<ul style="list-style-type: none"> • Ограничена средства локалне самоуправе • Недостатак средстава предвиђених за инфраструктурно опремање на локацијама где би се градили објекти намењени овим групама • Неприлагођени програми samozaposhljavanja • Недовољно података о броју и потребама повратника • У стратегији социјалне заштите нису препознате као приоритетне потребе социјалног становања (становања избеглица) као угрожене категорије становништва • Општа незапосленост • Недостатак повезаности база институција • Недовољна информисаност шире локалне јавности о питањима ИИРЛ
ШАНСЕ/МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ/ПРЕПРЕКЕ

<ul style="list-style-type: none"> • Политичка воља на националном нивоу • Опредељења средства у буџету Републике • Интезивирање сарадње са Комесаријатом за избеглице • Интезивирање сарадње са другим потенцијалним донаторима • НИП, Програми националне службе за запошљавање: доквалификација, преквалификација и samozapošljavanje 	<ul style="list-style-type: none"> • Непостојање законске регулативе која ваљано третира питања избеглих и ИРЛ • Општа економска криза • Спора имплементација националних стратегија • Недовољан број пројеката за специфичне групе (стари, инвалиди) • Сталне миграције дела избеглих и ИРЛ • Нерасполагање сопственом имовином од стране локалне самоуправе • Смањење донаторских фондова намењених избеглих и ИРЛ • Питање избеглих и ИРЛ није у фокусу шире јавности
---	--

Најважнији закључци ове анализе су:

Локална заједница има значајне капацитете за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника.

Главне снаге локалне заједнице релевантне за питања ове популације су:

- политичка воља и подршка општинске структуре власти, као и постојање посебне буџетске линије;
- стратешки приступ развоју Општине у различитим областима;
- стручност и посвећеност чланова Савета.

У даљем раду требало би *побољшати* следеће капацитете локалне заједнице:

- повезаност између база података различитих институција, и боље познавање повратничке популације;
- већу видљивост проблема избегличке и расељеничке популације;
- континуирано планирање наменских средстава у буџету локалне самоуправе за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника.

Најзначајније *спољашње могућности*, које из ширег друштвеног окружења делују на питања избеглих, интерно расељених и повратника у локалној средини су:

- политички консензус на националном нивоу за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника;
- активности и програми Комесаријата за избеглице РС;
- приступ ИПА фондовима.

Као важне *препреке* из спољашњег окружења које би требало узети у обзир у процесу даљег планирања, идентификоване су следеће:

- светска економска криза;
- актуелна законска регулатива која не третира питања избеглих и интерно расељених на одговарајући начин;
- смањење донаторских фондова намењених овим питањима;
- непостојање интерресорног приступа овим питањима на националном нивоу.

Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Сурдулица, које су диференциране на:

1. **крајње кориснике/це** (различите групе избеглих, интерно расељених лица и повратника);
- избегли, ИРЛ и повратници у приватном смештају који немају трајно решено стамбено питање;
- избегли, ИРЛ и повратници који живе у сопстеним безусловним објектима, а немају средстава за адаптирање објеката чиме би значајно утицали на побољшање квалитета живота;
- избегли, ИРЛ и повратници који немају средстава да заврше започету стамбену изградњу – један број породица је започео изградњу објеката који се данас налазе у некој од фаза изградње;
- вишечлане и вишегенерацијске породице избеглих, ИРЛ и повратника; у питању су породице које имају четири и више чланова, међутим, још увек постоји значајан број породица које нису решиле своје стамбено и друга питања;
- породице избеглих, ИРЛ и повратника чији су члан/ови ОСИ, хронично болесна особа и/или дете са сметњама у развоју; неке од ових породица су укључене у локална удружења/НВО особа са инвалидитетом и/или родитеља деце са сметњама у развоју и корисници су програма које ова удружења/НВО спроводе;
- самачка старачка домаћинства без прихода или са минималним приходима; поред самосталне самохране родитељи у популацији избеглих, ИРЛ и повратника; у укупном броју бриге о деци, суочени су са економским и стамбеним проблемима. У укупном броју доминирају самохране мајке са једним или више деце;
- незапослена, радно способна избегла, ИРЛ и повратници. Код незапослених посебно се издвајају незапослена лица старија од 50 година и млађа незапослена лица предузетнички оријентисана.

Општинска управа обезбеђује општи оквир, локалну регулативу и услове за реализацију подршке избеглим, интерно расељеним лицима и повратницима у локалној заједници. **Повереништво за избеглице**, као део Општинске управе врши поверене послове, у оквиру своје основне делатности и координацију различитих програма који се односе на помоћ избеглим, ИРЛ и повратницима. **Одељење за урбанизам и друге послове**, у оквиру своје основне делатности, као и помоћ у програмима и пројектима директно намењеним стамбеној изградњи за избегла и интерно расељена лица.

- **кључне партнере** локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма:

Центар за социјални рад општине Сурдулица у оквиру својих надлежности прописаних законом као и Правилником на нивоу Општине обавља одређене активности и пружа услуге из области социјалне заштите. Према позитивним прописима право на материјално обезбеђење породице могу да остваре породице у којима најмање један члан породице има важећу личну карту са пребивалиштем у општини Сурдулица. Расељена лица су по природи ствари држављани Србије и на њих се примењују прописи као и на домицилно становништво. У ЦЗСР није могуће евидентирати лица у погледу њиховог избегличког статуса али је процена да 1 породица повремено или стално остварује право на МОП док су 5 лица смештена у Дом за стара лица и 1 лице прима туђу негу и помоћ. (за њих је неопходно да имају држављанство Србије).

Црвени Крст - кроз своју основну делатност.

- **Национална служба за запошљавање** – филијала Сурдулица кроз националне програме самозапошљавања и запошљавања, даје одређене приоритете и избеглим ИРЛ.
- **Образовне институције** (основне и средње школе) укључују у образовни систем избегле и ИРЛ под једнаким условима као и за све друге ученике.
- **Здравствене институције** – Дом здравља пружа различите услуге из свог домаћег рада.
- **Локалне НВО** – невладине организације и удружења имају врло значајну улогу у процесу информисања избеглих и интерно расељених о различитим програмима, а и у размени искустава и сазнања између самих корисника/чланова.
- **КИРС** (Комесаријат за избеглице Републике Србије) обавља координацију различитих програма за избегле и интерно расељене, преко повереника и кроз сарадњу са локалном самоуправом.
- **Међународне и домаће НВО** – УНХЦР, и друге, чија се активност огледа у имплементацији донаторских програма у области становања, доходних делатности и правне помоћи.
- **Министарство надлежно за рад и социјалну политику** - кроз систем социјалне заштите обезбеђује остваривање свих законом предвиђених права у овој области за избегла лица.

Анализа проблема је показала да су главни проблеми избеглих, ИРЛ и повратника Општини:

1. **Нерешено стамбено питање.** Овај проблем имају избегла, ИРЛ и повратници који станују у приватном смештају (проблеми плаћања закупа и режијских трошкова) лица која живе у сопственим објектима (неусловни објекти, недовршени објекти или мали стамбени простор);
2. **Незапосленост.** Генерално висока стопа незапослености у локалној заједници изазвана недостатком радних места, условљавају високу незапосленост и избеглих, ИРЛ и повратника. Већина избеглих, ИРЛ и повратника се бави привременим и повременим пословима који нису регистровани и другим облицима стицања зараде у сивом сектору економије;
3. **Недостатак материјалних средстава.** Изражен је у већем делу избегличке, расељеничке и повратничке популације а посебно код старачких домаћинстава самохраних родитеља, породица чији су члан/ови ОСИ, хронично болесне особе и/или деца са сметњама у развоју, где условљава и немогућност квалитетне здравствене заштите и неге;
4. **Проблеми правне природе.** Тешкоће око прибављања различитих докумената и државне порекла, права из пензијског и инвалидског осигурања у држави порекла проблем су лица која нису била на регистрацији 2020/2021. године и тиме изгубили избеглички статус па регулисање докумената у Републици Србији изискује велике трошкове, а не могу остварити ни здравствено осигурање;
5. **Отежано располагање сопственом имовином у земљама и/или местима порекла.** Овај проблем се манифестује на локалном нивоу, али његово решавање је везано за националне институције и сарадњу Србије са бившим републикама СФРЈ.

ОПШТИ ЗАКЉУЧЦИ АНАЛИЗЕ

- Локална заједница и локална самоуправа имају различите капацитете за бављење унапређењем положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника, као што су:

људски ресурси, одговарајућа развојна документа и стратешки приступ развој општине, институционализоване организационе целине општинске управе и различит механизме за подстицање развоја (локални фондови, јавни конкурси итд.).

Потребно је ове већ постојеће механизме и структуре и њихове активности повезати са унапређењем положаја избеглих и интерно расељених. Имајући у виду неповољну демографску ситуацију, смањење броја становништва и општу депопулацију, овај локални план представља део локалних напора усмерених на поправљању овакве неповољне ситуације, активностима које су усмерене на стамбена решења, нарочито откуп домаћинства са окућницом.

- Избегла, ИРЛ и повратници су врло хетерогена група са разноврсним потребама.

Неопходно је да се издвоје приоритети на које ће овај локални план покушати да одговори, као и да се подстиче активизам и конструктивна сарадња самих корисничких група у процесу реализације Плана.

- озбиљност и обим проблема са којима се суочава популација избеглих, интерно расељених и повратника намеће плански и фазни приступ њиховом решавању. Ово се нарочито односи на проблем становања који захтева значајне ресурсе.

Неопходно је планирати решавање ових проблема кроз потпуну усклађеност програмских и финансијских аспеката плана и уз систематско издвајање дела средстава из локалног буџета и планирање начина за прикупљање средстава кроз различите нове пројекте или привлачење већ постојећих донаторских и кредиторских пројеката.

ПРИОРИТЕТНЕ ГРУПЕ

Критеријуми за избор приоритетних група оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, ИРЛ и повратника у Општини Сурдулица су следећи:

- стамбена и егзистенцијална угроженост циљне групе;
- бројност циљне групе погођене одређеним проблемом;
- хитност решавања проблема;
- досадашњи ниво обухвата лица и група организованом друштвеном подршком;
- истовремена погођеност циљне групе већим бројем проблема;
- одговорност локалне самоуправе у односу на проблем.

Приоритетне групе у оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Сурдулица су:

- избегли, ИРЛ и повратници који немају трајно решено стамбено питање било да живе у приватном смештају или у сопственим недовршеним или неусловним објектима;
- незапослени, радно способни избегли, ИРЛ и повратници.

Најугроженија избегла, интерно расељена лица и повратници у оквиру претходних приоритета:

- породице чији је члан/ови ОСИ, хронично болесна особе и/или деца са сметњама у развоју.

- самохрани родитељи без сталних прихода,
- самачка старачка домаћинства без сталних прихода,
- вишечлане и вишегенерацијске породице,
- жене.

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

Општи циљ:

Побољшан социјално-материјални положај избеглих, интерно расељених лица и повратника у општини Сурдулица путем програма за трајно решавање стамбеног питања и економско оснаживање.

Специфични циљеви:

СЦ1. У периоду 2021 – 2024 год., у складу с демографском политиком општине Сурдулица, трајно решити стамбено питање за најмање 4 породице избеглих, ИРЛ и повратника, откупом најмање 4 домаћинства;

СЦ2. У периоду 2021 – 2024. год. трајно решити стамбено питање за најмање 6 породица избеглих, ИРЛ и повратника кроз доделу пакета грађевинског материјала за довршетак започете градње или адаптацију безусловног стамбеног објекта;

СЦ3. У периоду 2021 – 2024. год. економски оснажити најмање 6 породица избеглих, ИРЛ и повратника кроз програме преквалификације и доквалификације у сарадњи са НСЗ, Саветом за запошљавање општине Сурдулица и невладиним организацијама;

СЦ4. У периоду 2021 – 2024. год. економски оснажити најмање 6 породица избеглих, ИРЛ и повратника кроз програме доходовних активности, у сарадњи са НСЗ, Саветом за запошљавање општине Сурдулица и невладиним организацијама.

СЦ5. У периоду 2021 – 2024 . год, стамбено збринути најмање 8 породица избеглица, интерно расељених лица и повратника, изградњом објекта за социјално становање у заштићеним условима.

ПЛАН АКТИВНОСТИ

Специфичан циљ 1: У периоду 2021 - 2024. год., у складу с демографском политиком општине Сурдулица, трајно решити стањено питање за најмање 4 породице избеглих, ИРЛ и повратника, откупом најмање 4 домаћинства,

Активност	Период реализације (од - до)	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори		
2021. година							
1.1. Аплицирање код Комесаријата, НВО и других донатора	Фебруар - мај	одобрена средства	потписан уговор са Општином			Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат НВО и други донатори
1.2. Формирање комисије и израда услова и критеријума за откуп	Мај - септембар	формирана комисија и сачињени услови и критеријуми	решење о формирању комисије и конкурсна документација са условима и критеријумима			Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор и ЛС, Комесаријат
1.3. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	Септембар - октобар	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве			Комисија	ЛС
1.4. Обилазак сеоског или приградског домаћинства које су корисници предложили за откуп	Октобар	посећено одговарајуће домаћинство	записник са лица места			Комисија	Комисија ЛС

2022. година									
1.5. Разматрање пријава и доношење одлуке о избору корисника домаћинства	Октобар - новембар	извршен избор корисника домаћинства	записник и одлука			Комисија и Савет	Комисија ЛС		
1.6. Закључивање уговора о додели најмање 1 домаћинства	Октобар - новембар	закључени уговори	потписани уговори	8.000 евра		Корисник и потписник уговора	Комисија ЛС		
1.7. Свечана додела	Новембар - децембар	свечаност, присуствовање медија	фотографије, новински и ТВ извештаји			Општина Сурдулица	ЛС		
1.8. Аплицирање код Комесаријата, НВО и других донатора	Јануар - мај	одобрена средства	потписан уговор са Општином			Председник општине, Повереник за изабелнице	Комесаријат НВО и други донатори		
1.9. Формирање комисије и израда услова и критеријума за откуп	Мај - септембар	формирана комисија и сачињени услови и критеријуми	решење о формирању комисије и конкурсна документација са условима и критеријумима			Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор и ЛС, Комесаријат		
1.10. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	Септембар - октобар	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве			Комисија	ЛС		
1.11. Обилазак сеоског или приградског домаћинства које су корисници предложили за откуп	Октобар	посећено одговарајуће домаћинство	записник са лица места			Комисија	Комисија ЛС		
1.12. Разматрање	Октобар -	извршен избор	записник и одлука			Комисија и	Комисија ЛС		

2023. година									
пријава и доношење одлуке о избору корисника домаћинства	ноцембар	корисника домаћинства	потписани уговори	Савет	Комисија ЛС				
1.13. Закључивање уговора о додели најмање 1 домаћинства	Октобар - новембар	закључени уговори	потписани уговори	Корисник и потписник уговора	Комисија ЛС				
1.14. Свечана додела	Новембар - децембар	свечаност, присуствовање медија	фотографије, новински и ТВ извештаји	Општина Сурдулица	ЛС				
1.15. Аплицирање код Комесаријата, НВО и других донатора	Јануар - мај	одобрена средства	потписан уговор са Општином						
1.16. Формирање комисије и израда услова и критеријума за откуп	Мај - септембар	формирана комисија и сачињени услови и критеријуми	решење о формирању комисије и конкурса документација са условима и критеријумима	Председник општине, Повереник за изабеглице Комисија, Савет, Комесаријат	Комесаријат НВО и други донатори Донатор и ЛС, Комесаријат				
1.17. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	Септембар - октобар	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве	Комисија	ЛС				
1.18. Обилазак сеоског или приградског домаћинства које су корисници предложили за откуп	Октобар	посећено одговарајуће домаћинство	записник са лица места	Комисија	Комисија ЛС				
1.19. Разматрање пријава и доношење	Октобар - новембар	извршен избор корисника	записник и одлука	Комисија и Савет	Комисија ЛС				

		домаћинства									
одлуке о избору корисника домаћинства											
1.20. Закључивање уговора о додели најмање 1 домаћинства	Октобар - новембар	закључени уговори	потписани уговори					8.000 евра	Корисник и потписник уговора		Комисија ЈС
1.21. Свечана додела	Новембар - децембар	свечаност, присуствовање медија	фотографије, новински и ТВ извештаји						Општина Сурдулица		ЈС
2024. година											
1.22. Аплицирање код Комесаријата, НВО и других донатора	Јануар - мај	одобрена средства	потписан уговор са Општином								
1.23. Формирање комисије и израда услова и критеријума за откуп	Мај - септембар	формирана комисија и сачињени услови и критеријуми	решење о формирању комисије и конкурсна документација са условима и критеријумима						Комисија, Савет, Комесаријат		Донатор и ЈС, Комесаријат
1.24. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	Септембар - октобар	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предаге пријаве						Комисија		ЈС
1.25. Обилазак сеоског или приградског домаћинства које су корисници предложили за откуп	Октобар	посећено одговарајуће домаћинство	записник са лица места						Комисија		Комисија ЈС
1.26. Разматрање пријава и доношење одлуке о избору	Октобар - новембар	извршен избор корисника домаћинства	записник и одлука						Комисија и Савет		Комисија ЈС

2.4. Обилазак објеката подносилаца захтева	Септембар	посећени објекти	записник са лица места		Комисија	Комисија ЛС
2.5. Разматрање захтева и доношење одлуке о избору корисника	Септембар	извршен избор корисника	записник и одлука		Комисија и Савет	Комисија ЛС
2.6. Спроводијење јавне набавке за испоруку грађевинског материјала	Септембар - октобар	спроведена јавна набавка и одређен испоручилац грађ. материјала	записник, одлука		Комисија и наручилац	Комисија ЛС
2.7. Закључивање уговора о додели грађ. материјала	Октобар	закључени уговори	потписани уговори		Корисник и други потписник уговора	Комисија ЛС
2.8. Испорука материјала и контрола градње по уговору	Октобар - новембар	испоручен грађевински материјал за најмање 3 породице	записник	13.500 евра	Комисија и испоручилац	Комисија ЛС
2022. година						
2.9. Аплицирање код Комесаријата, НВО и других донатора	Јануар - мај	одобрена средства	потписан уговор са Општином		Председник општине, Повереник за изабеглице	Комесаријат, НВО и други донатори
2.10. Формирање комисије и израда услова и критеријума за расподелу грађ. материјала	Мај - јун	формирана комисија и сачињени критеријуми	решење о формирању комисије и конкурса документација са критеријумима		Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор и ЛС, Комесаријат
2.11. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	Јун - август	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предаге пријаве		Комисија	ЛС

2.12. Обилазак објеката подносилаца захтева	Септембар	посећени објекти	записник са лица места		Комисија	Комисија ЛС
2.13. Разматрање захтева и доношење одлуке о избору корисника	Септембар	извршен избор корисника	записник и одлука		Комисија и Савет	Комисија ЛС
2.14. Спровођење јавне набавке за испоруку грађевинског материјала	Септембар - октобар	спроведена јавна набавка и одређен испоручилац грађ. материјала	записник, одлука		Комисија и наручилац	Комисија ЛС
2.15. Закључивање уговора о додели грађ. материјала	Октобар	закључени уговори	потписани уговори		Корисник и други потписник уговора	Комисија ЛС
2.16. Испорука материјала и контрола градње по уговору	Октобар - новембар	испоручен грађевински материјал за најмање 3 породице	записник	13.500 евра	Комисија и испоручилац	Комисија ЛС

2023. година

2.17. Аплицирање код Комесаријата, НВО и других донатора	Јануар - мај	одобрена средства	потписан уговор са Општином		Председник општине, Повереник за изабеглице	Комесаријат, НВО и други донатори
2.18. Формирање комисије и израда услова и критеријума за расподелу грађ. материјала	Мај - јун	формирана комисија и сачињени критеријуми	решење о формирању комисије и конкурсна документација са критеријумима		Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор и ЛС, Комесаријат
2.19. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	Јун - август	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предаје пријаве		Комисија	ЛС

Објекат захтева	Септембар	посећени објекти	записник са лица места		Комисија	Комисија ЈС
2.20. Обилазак објеката водосилана захтева						
2.21. Разматрање захтева и доношење одлуке о избору корисника	Септембар	извршен избор корисника	записник и одлука		Комисија и Савет	Комисија ЈС
2.22. Спровођење јавне набавке за испоруку грађевинског материјала	Септембар - октобар	спроведена јавна набавка и одређен испоручилац грађ. материјала	записник, одлука		Комисија и наручилац	Комисија ЈС
2.23. Закључивање уговора о додели грађ. материјала	Октобар	закључени уговори	потписани уговори		Корисник и други потписник уговора	Комисија ЈС
2.24. Испорука материјала и контрола градње по уговору	Октобар - новембар	испоручен грађевински материјал за најмање 3 породице	записник	13.500 евра	Комисија и испоручилац	Комисија ЈС

2024. година

Објекат захтева	Јануар - мај	одобрена средства	потписан уговор са Општином		Председник општине, Повереник за изабеглице	Комесаријат, НВО и други донатори
2.25. Аплицирање код Комесаријата, НВО и других донатора	Јануар - мај	одобрена средства	потписан уговор са Општином		Председник општине, Повереник за изабеглице	Комесаријат, НВО и други донатори
2.26. Формирање комисије и израда услова и критеријума за расподелу грађ. материјала	Мај - јун	формирана комисија и сачињени критеријуми	решење о формирању комисије и конкурсна документација са критеријумима		Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор и ЈС, Комесаријат
2.27. Расписивање конкурса и прикупљање	Јун - август	расписан конкурс и прикупљене	позив за учешће на конкурс и предате		Комисија	ЈС

пријава	пријаве	пријаве	пријаве	пријаве	пријаве	Комисија ЛС
2.28. Обилазак објеката подносилаца захтева	Септембар	пријаве посебни објекти	записник са лица места	записник са лица места		Комисија
2.29. Разматрање захтева и доношење одлуке о избору корисника	Септембар	извршен избор корисника	записник и одлука	записник и одлука		Комисија и Савет
2.30. Спровођење јавне набавке за испоруку грађевинског материјала	Септембар - октобар	спроведена јавна набавка и одређен испоручилац грађ. материјала	записник, одлука	записник, одлука		Комисија и наручилац
2.31. Закључивање уговора о додели грађ. материјала	Октобар	закључени уговори	потписани уговори	потписани уговори		Корисник и други потписник уговора
2.32. Испорука материјала и контрола градње по уговору	Октобар - новембар	испоручен грађевински материјал за најмање 3 породице	записник	записник	13.500 евра	Комисија и испоручилац
						Комисија ЛС

Специфични циљ 3: У периоду 2021 – 2024. год. економски оснажити најмање 6 породица изабелих, ИРЛ и повратника кроз програме преквалификације и доквалификације у сарадњи са НСЗ, Саветом за запошљавање општине Сурдулица и невладиним организацијама.

Активност	Период реализације (од - до)	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори		

2021. година

3.1. Идентификовање потреба за одређеним занимањима и израда програма преквалификација	Фебруар – Март	Идентификоване потребе за одређеним занимањима и израђен програм преквалификација	Број и врсте дефицитарних занимања	Људски ресурси – запослени у НСЗ – Филијала Сурдулица	Повереник	НСЗ – Филијала Сурдулица
3.2. Презентација програма и јавно оглашавање путем медија	Фебруар – март	Одржане најмање 1 презентација за најмање 6 потенцијалних корисника. Оглашен програм преко локалних ТВ станица у трајању од 7 дана	Број одржаних презентација, број учесника на презентацијама, број и врста медијских оглашавања	Сала за презентацију, простор и време у локалним медијима	Повереник	НСЗ – Филијала Сурдулица, локална самоуправа, локални медији
3.3. Израда критеријума за укључивање корисника у програме преквалификације и избор корисника у складу са критеријумима	Март – април	Формирани критеријуми за укључивање корисника у програме преквалификације, изабрани корисници	Број и врста критеријума, број изабраних корисника	Људски ресурси (радна група), Простор и опрема за рад	Повереник	НСЗ – Филијала Сурдулица, Народни универзитет
3.4. Припремање распореда обуке	Мај	Направљен распоред обуке кандидата по одговарајућим занимањима	Број кандидата по занимањима, време реализације обука по занимањима	Људски ресурси – радна група	Радна група	
3.5. Реализација програма обуке	Мај – јун	Одржане обуке за кориснике програма преквалификације	Број и врста реализованих обука (врста занимања), број полазника који	Људски ресурси, предавачи, простор	Локална самоуправа	НСЗ Сурдулица

3.6. Информисање послодавaca о новим кадровима	Мај – септембар	Одржани састанци са послодавцима из одговарајућих привредних области	Обуку је успешно завршило најмање 5 полазника	су успешно завршили обуке	Људски ресурси	Локална самоуправа	НСЗ Сурдулица, привредници и предузетници Локални медији
3.7. Праћење реализације и оцена успешности програма	Континурано	Прикупљање и анализирање информација о реализацији програма, оцена успешност	Број и врста анализираних информација, број и врста извештаја и препорука	Објекте задужене за праћење и оцењивање овог дела ЈАП-а	Локална самоуправа	Комесаријат за изабелнице РС	
2022. година							
3.8. Идентификовање потреба за одређеним занимањима и израда програма преквалификација	Јануар – фебруар	Идентификоване потребе за одређеним занимањима и израђен програм преквалификација	Број и врсте дефицитарних занимања	Људски ресурси – запослени у НСЗ – Филијала Сурдулица	Повереник	НСЗ – Филијала Сурдулица	
3.9. Презентација програма и јавно оглашавање путем медија	Фебруар – март	Одржане најмање 2 презентација за најмање 20 потенцијалних корисника. Отлашен програм преко локалних ТВ станица у трајању од 7 дана	Број одржаних презентација, број учесника на презентацијама, број и врста медијских оглашавања	Сала за презентацију, простор и време у локалним медијима	Повереник	НСЗ – Филијала Сурдулица, локална самоуправа, локални медији	
3.10. Израда	Март – април	Формирани	Број и врста	Људски ресурси	Повереник	НСЗ –	

критеријума за укључивање корисника у програме прекавалификације и избор корисника у складу са критеријумима	критеријуми за укључивање корисника у програме прекавалификације, изабрани корисници	критеријума, број изабраних корисника	(радна група), Простор и опрема за рад	Филијала Сурдулица, Народни универзитет
3.11. Припремање распореда обуке	Направљен распоред обуке кандидата по одговарајућим занимањима	Број кандидата по занимањима, време реализације обука по занимањима	Људски ресурси – радна група	Радна група
3.12. Реализација програма обуке	Одржане обуке за кориснике програма прекавалификације. Обука је успешно завршила најмање 5 полазника	Број и врста реализованих обука (врста занимања), број полазника који су успешно завршили обуке	Људски ресурси, предавачи, простор	НСЗ Сурдулица
3.13. Информисање послодаваца о новим кадровима	Одржани састанци са послодавцима из одговарајућих привредних области	Број послодаваца који су показали спремност да приме на пробни рад особе које су успешно завршиле обуку	Људски ресурси	НСЗ Сурдулица, привредници и предузетници Локални медији
3.14. Праћење реализације и оцена успешности програма	Прикупљање и анализирање информација о реализацији програма, оцењена успешност	Број и врста анализираних информација, број и врста извештаја и препорука	Особе задужене за праћење и оцењивање овог дела ЛАП-а	Локална самоуправа Комесаријат за извештаје РС

2023. година

3.15. Идентификовање потреба за одређеним занимањима и израда програма преквалификација	Јануар – фебруар	Идентификоване потребе за одређеним занимањима и израђен програм преквалификација	Број и врсте дефицитарних занимања	Људски ресурси – запослени у НСЗ – Филијала Сурдулица	Повереник	НСЗ – Филијала Сурдулица
3.16. Презентација програма и јавно оглашавање путем медија	Фебруар – март	Одржане најмање 2 презентације за најмање 20 потенцијалних корисника. Оглашен програм преко локалних ТВ станица у трајању од 7 дана	Број одржаних презентација, број учесника на презентацијама, број и врста медијских оглашавања	Сала за презентацију, простор и време у локалним медијима	Повереник	НСЗ – Филијала Сурдулица, локална самоуправа, локални медији
3.17. Израда критеријума за укључивање корисника у програме преквалификације и избор корисника у складу са критеријумима	Март – април	Формирани критеријуми за укључивање корисника у програме преквалификације, изабрани корисници	Број и врста критеријума, број изабраних корисника	Људски ресурси (радна група), Простор и опрема за рад	Повереник	НСЗ – Филијала Сурдулица, Народни универзитет
3.18. Припремање распореда обуке	Мај	Направљен распоред обуке кандидата по одговарајућим занимањима	Број кандидата по занимањима, време реализације обука по занимањима	Људски ресурси – радна група	Радна група	
3.19. Реализација програма обуке	Мај - јун	Одржане обуке за кориснике програма преквалификације. Обуку је успешно завршило најмање 5 полазника	Број и врста реализованих обука (врста занимања), број полазника који су успешно завршили обуке	Људски ресурси, предавачи, простор	Локална самоуправа	НСЗ Сурдулица
3.20. Информисање	Мај –	Одржани састанци	Број послодавца	Људски ресурси	Локална	НСЗ

послодавци о новим кадровима	септембар	са послодавцима из одговарајућих привредних области	који су показали спремност да приме на пробни рад особе које су успешно завршиле обуку		самоуправа	Сурдулица, привредници и предузетници Локални медији
3.21. Праћење реализације и оцена успешности програма	Континуирано	Прикупљање и анализирање информација о реализацији програма, оцењена успешност	Број и врста анализираних информација, број и врста извештаја и препорука	Особе задужене за праћење и оцењивање овог дела ЛАП-а	Локална самоуправа	Комесаријат за изабеглице РС
3.22. Идентификовање потреба за одређеним занимањима и израда програма преквалификација	Јануар – фебруар	Идентификоване потребе за одређеним занимањима и израђен програм преквалификација	2024. година Број и врсте дефицитарних занимања	Људски ресурси – запослени у НСЗ – Филјала Сурдулица	Повереник	НСЗ – Филјала Сурдулица
3.23. Презентација програма и јавно оглашавање путем медија	Фебруар – март	Одржане најмање 2 презентације за најмање 20 потенцијалних корисника. Оглашен програм преко локалних ТВ станица у трајању од 7 дана	Број одржаних презентација, број учесника на презентацијама, број и врста медијских оглашавања	Сала за презентацију, простор и време у локалним медијима	Повереник	НСЗ – Филјала Сурдулица, локална самоуправа, локални медији
3.24. Израда критеријума за укључивање корисника у програме преквалификације и избор корисника у складу са критеријумима	Март – април	Формирани критеријуми за укључивање корисника у програме преквалификације, изабрани корисници	Број и врста критеријума, број изабраних корисника	Људски ресурси (радна група), Простор и опрема за рад	Повереник	НСЗ – Филјала Сурдулица, Народни универзитет

3.25. Припремање распореда обуке	Мај	Направљен распоред обуке кандидата по одговарајућим занимањима	Број кандидата по занимањима, време реализације обука по занимањима	Људски ресурси – радна група	Радна група	
3.26. Реализација програма обуке	Мај - јун	Одржане обуке за кориснике програма прекавалфикације - Обуку је успешно завршило најмање 5 полазника	Број и врста реализованих обука (врста занимања), број полазника који су успешно завршили обуке	Људски ресурси, предавачи, простор	Локална самоуправа	НСЗ Сурдулица
3.27. Информисање послодавца о новим кадровима	Мај – септембар	Одржани састанци са послодавцима из одговарајућих привредних области	Број послодавца који су показали спремност да приме на пробни рад особе које су успешно завршиле обуку	Људски ресурси	Локална самоуправа	НСЗ Сурдулица, привредници и предузетници Локални медији
3.28. Праћење реализације и оцена успешности програма	Континуирано	Прикупљање и анализирање информација о реализацији програма, оцена успешност	Број и врста анализираних информација, број и врста извештаја и препорука	Особе задужене за праћење и оцењивање овог дела ЛАП-а	Локална самоуправа	НСЗ Сурдулица Комесаријат за изабеглице РС

Специфични циљ 4: У периоду 2021 – 2024. год. економски оснажити најмање 6 породица изабеглих, ИРЛ и повратника кроз програме доходовних активности, у сарадњи са НСЗ, Саветом за запошљавање општине Сурдулица и невладиним организацијама

Активност	Период реализације (од - до)	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори	
						Носилац активности

2021. година

4.1. Приpremање програма непосредно и осплаћавањем преко локалних медија	Фeбруар – март	Одржане најмање две презентације са најмање 10 потенцијалних корисника. Осплашен програм преко лок. радија и ТВ у трајању од 7 дана	Број одржаних презентација, број учесника на презентацијама, Број и врста медијских осплаћавања	Постојећи људски ресурси	Повереник	Национална служба за запошљавање
4.2. Истраживање локалних потреба и потреба тржишта	Јануар – март	Идентификоване области за економско осплаћавање	Профилисана активност	Постојећи људски ресурси	Канцеларија за ЛЕР	Национална служба за запошљавање
4.3. Идентификовање заинтересованих лица за програм економског осплаћавања	Април	Идентификована заинтересована лица за програм	Број и обим заинтересованих особа	Постојећи људски ресурси	Канцеларија за ЛЕР, Повереник	Национална служба за запошљавање
4.4. Израда критеријума за одабир корисника овог програма	Април	Израђена анализа идентификованих потреба и формиран критеријум	Број анкетираних корисника	Постојећи људски ресурси	Канцеларија за ЛЕР, Повереник	Национална служба за запошљавање
4.5. Расписивање конкурса за заинтересоване кориснике	Април – мај	Пријављени на конкурсе	Број пријављених	Постојећи људски ресурси		
4.6. Избор најмање 2 породице које ће бити укључене у програм економског осплаћавања	Јун	Избрано најмање 2 породице које ће бити укључене у програм економског осплаћавања	Број породица које испуњавају услове конкурса	Постојећи људски ресурси	Канцеларија за ЛЕР, Повереник	Национална служба за запошљавање
4.7. Спровођење програма	Јул – децембар	Програм економског осплаћавања спроведен за најмање 2 породице	Број породица које су прошле кроз програм	Постојећи људски ресурси	Канцеларија за ЛЕР, Повереник	Национална служба за запошљавање
				3.400 евра		

2022. година

4.8. Презентоване програма непосредно и ogлашavanjem preko локалних медија	Јануар – март	Одржане најмање две презентације са најмање 10 потенцијалних корисника. Отлашен програм преко локалне радија и ТВ у трајању од 7 дана	Број одржаних презентација, број учесника на презентацијама. Број и врста медијских ogлашавања	Постојећи људски ресурси	Повереник	Национална служба за ogлашывање
4.9. Истраживање локалних потреба и потреба тржишта	Јануар – март	Идентификоване области за економско оснаживање	Профилисана активност	Постојећи људски ресурси	Канцеларија за ДЕР	Национална служба за ogлашывање
4.10. Идентификовање заинтересованих лица за програм економског оснаживања	Април	Идентификована заинтересована лица за програм	Број и обим заинтересованих особа	Постојећи људски ресурси	Канцеларија за ДЕР, Повереник	Национална служба за ogлашывање
4.11. Израда критеријума за одабир корисника овог програма	Април	Израђена анализа идентификованих потреба и формиран критеријум	Број анкетираних корисника	Постојећи људски ресурси	Канцеларија за ДЕР, Повереник	Национална служба за ogлашывање
4.12. Расписивање конкурса за заинтересоване кориснике	Април – мај	Пријављени на конкурс	Број пријављених	Постојећи људски ресурси	Канцеларија за ДЕР, Повереник	Национална служба за ogлашывање
4.13. Избор најмање 3 породице које ће бити укључене у програм економског оснаживања	Јун	Изабрано најмање 3 породице које ће бити укључене у програм доходних активности	Број породица које учествувају у конкурс	Постојећи људски ресурси	Канцеларија за ДЕР, Повереник	Национална служба за ogлашывање
4.14. Спровођење програма	Јул – децембар	Програм економског оснаживања спроведен за најмање 3 породице	Број породица које су прошле кроз програм	Постојећи људски ресурси	Канцеларија за ДЕР, Повереник	Национална служба за ogлашывање
4.15. Презентоване програма непосредно и ogлашavanjem preko локалних медија	Јануар – март	Одржане најмање 1 презентација са најмање 6 потенцијалних	Број одржаних презентација, број учесника на презентацијама. Број и	Постојећи људски ресурси	Повереник	Национална служба за ogлашывање

4.16. Истраживање локалних потреба и потреба тржишта	Јануар – март	Идентификоване области за економско оснаживање	Профилсана активност	Постојећи људски ресурси	Канцеларија за ЛЕР	Национална служба за запошљавање
4.17. Идентификовање заинтересованих лица за програм оснаживања	Април	Идентификована заинтересована лица за програм	Број и обим заинтересованих особа	Постојећи људски ресурси	Канцеларија за ЛЕР, Повереник	Национална служба за запошљавање
4.18. Израда критеријума за одабир корисника овог програма	Април	Израђена анализа идентификованих потреба и формиран критеријум	Број анкетираних корисника	Постојећи људски ресурси	Канцеларија за ЛЕР, Повереник	Национална служба за запошљавање
4.19. Расписивање конкурса за заинтересоване кориснике	Април – мај	Пријављени на конкурс	Број пријављених	Постојећи људски ресурси		
4.20. Избор најмање 2 породице које ће бити укључене у програм економског оснаживања	Јун	Изабрано најмање 2 породице које ће бити укључене у програм доходних активности	Број породица које испуњавају услове конкурса	Постојећи људски ресурси		
4.21. Спровођење програма	Јул – децембар	Програм економског оснаживања спроведен за најмање 2 породице	Број породица које су прошле кроз програм	Постојећи људски ресурси	Канцеларија за ЛЕР, Повереник	Национална служба за запошљавање
4.22. Презентовање програма непосредно и оглашавањем преко локалних медија	Јануар – март	Одржане најмање 1 презентације са најмање 6 потенцијалних корисника. Оглашен програм преко локалних медија и ТВ у трајању од 7 дана	Број одржаних презентација, број учесника на презентацијама. Број врта медијских оглашавања	Постојећи људски ресурси	Канцеларија за ЛЕР, Повереник	Национална служба за запошљавање
2024. година						
<p>Број породица које су прошле кроз програм: 3.400 евра</p>						

4.23. Истраживање локалних потреба и потреба тражишта	Јануар – март	Идентификоване области за економско оснаживање	Профилсана активност	Постојећи људски ресурси	Канцеларија за ДЕР	Национална служба за запошљавање
4.24. Идентификовање заинтересованих лица за програм економског оснаживања	Април	Идентификована заинтересована лица за програм	Број и обим заинтересованих особа	Постојећи људски ресурси	Канцеларија за ДЕР, Повереник	Национална служба за запошљавање
4.25. Израда критеријума за одабир корисника овог програма	Април	Израђена анализа идентификованих потреба и формиран критеријуми	Број анкетираних корисника	Постојећи људски ресурси	Канцеларија за ДЕР, Повереник	Национална служба за запошљавање
4.26. Расписивање конкурса за заинтересоване кориснике	Април – мај	Пријављени на конкурс	Број пријављених	Постојећи људски ресурси		
4.27. Избор најмање 3 породице које ће бити укључене у програм економског оснаживања	Јун	Изабрано најмање 3 породице које ће бити укључене у програм економског оснаживања	Број породица које учествувају у конкурсе	Постојећи људски ресурси	Канцеларија за ДЕР, Повереник	Национална служба за запошљавање
4.28. Спровођење програма	Јул – децембар	Програм економског оснаживања спроведен за најмање 3 породице	Број породица које су прошле кроз програм	Постојећи људски ресурси	Канцеларија за ДЕР, Повереник	Национална служба за запошљавање

Специфични циљ 5: У периоду 2021 – 2024. год, стамбено збринуту најмање 8 породица избеглица, интерно расељених лица и повратника, изградњом објекта за социјално становање у заштићеним условима.

Активност	Период реализације (од - до)	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори		

5.1. Одлука Скупштине општине о додели локације за изградњу стамбене зграде	1 месец	Донета Одлука	Површина и положај додељене локације		Скупштина општине	ЛС, донатори, Комесаријат
5.2. Потписивање Меморандума о размјелу	10 дана	Потписан Меморандум	Садржај Меморандума		Председник општине и донатор	ЛС, донатори, Комесаријат
5.3. Потписивање Уговора заинтересованих страна	7 дана	Потписан уговор	Број и структура заинтересованих страна -потписница		Председник општине, донатор, КИРС	ЛС, донатори, Комесаријат
5.4. Прикупљање грађевинске документације и доношење акта о изградњи	30 дана	Прикупљена грађевинска документација и донесен акт о изградњи	Садржај документације и акта о изградњи		Општинска управа општине Сурдулица	ЛС, донатори, Комесаријат
5.5. Расписивање тендера и спровођење процедуре за избор извођача радова; избор	1 – 3 месеца	Расписан и спроведен тендер	Број пријављених на тендер, број пријављених који испуњавају услове тендера		Комисија	ЛС, донатори, Комесаријат
5.6. Изградња објекта	6 – 9 месеци	Изграђен објекат	Број и структура стамбених јединица	176.000	Извођач радова	ЛС, извођач радова
5.7. Формирање комисије за избор корисника	15 дана	Формирана комисија	Број и структура чланова Комисије		Скупштина	ЛС, донатори, Комесаријат
5.8. Усвајање правилника и огласа	7 дана	Утврђени услови и критеријуми	Број и врста критеријума		Комисија	ЛС, донатори, Комесаријат

5.9. Расписывање и спровођење огласа	1 месец	Расписан и спроведен Конкурс; Одабрани корисници.	Број и структура пријављених кандидата; Број и структура одабраних корисника	Комисија	ЛС, донатори, Комесаријат
5.10 Избор корисника и формирање преаминитарне листе	15 дана	Одабрани корисници и формирана листа	Број и профил корисника, листа		ЛС, донатори, Комесаријат
5.11. Израда и објављивање коначне листе корисника	8 дана	Коначна листа објављена	Садржај и рангирање		ЛС, донатори, Комесаријат
5.12. Потписивање уговора о становању и усљење	15 дана	Потписани уговори, подељени станови, усљењени корисници	Број потписаних уговора, подељених станова и усљењених корисника	Председник општине, УНХЦР и КИРС	Корисници, ЛС, донатори, Комесаријат
5.13. Мониторинг (праћење) и евалуација (оцењивање)	Континуирано Праћење. Извештавање годишну дана након усљења	Прикупљени подаци о процесу реализације о оцењена успешност реализације	Број и врста прикупљених података, Остварени ниво постигнућа	Локални савет за миграције	Корисници, ЛС, донатори, Комесаријат

РЕСУРСИ/БУЏЕТ

Процењено је да ће за реализацију Локалног акционог плана 2021 – 2024 год бити укупно потребно око 350.000 евра.

У пројекту социјалног становања у заштићеним условима, локална самоуправа ће поред већ наведених средстава из локалног буџета, обезбедити и опремљено грађевинско земљиште за ове програме.

Средства за реализацију овог Локалног плана обезбеђиваће се из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе, делом из донаторских буџета, односно помоћу пројеката који ће се развити на основу овог Локалног плана, као и из других доступних извора.

Незапосленост један је од највећих економских и социјалних проблема са којима се општина суочава, главни фокус општине у вези са правним оквиром и политиком развоја биће усмерен на регулисање запошљавања лица која су враћена по реадмисији у земљи и иностранству.

Захтеви и приближавање Европској унији укључују и потребу да се створи транспарентан оквир који би био компатибилан када је реч о запошљавању миграната а који обухвата области као што су механизми заштите права запослених и регулисање приступа тржишту рада на основу професионалних карактеристика, једнаки услови рада, уређење регрутовања у гранама привреде и спровођења закона о раду и миграционих правних прописа у области запошљавања странаца преко инспекције рада.

Многи мигранти који живе на нашој територији дошли су у земљу у намери да уђу у земље Европске уније а појединци желе да раде, па су с тога веома мотивисани и нису им потребни посебни подстицаји за рад нити програми осмишљени да подстакну запошљавање. Међутим, будући развој може утицати на повраћање миграната, како преко квалификованих тако и неквалификованих што захтева специфичне програме који би омогућили њихову интеграцију на тржишту рада и запошљавање.

Потребно је напоменути да боравишне дозволе аутоматски не значе и право на рад према Закону о странцима Републике Србије.

АРАНЖМАНИ ЗА ПРИМЕНУ

Аранжмани за примену ЛАП у Општини Сурдулица обухватају локалне структуре и различите мере и процедуре које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

1. Структуре за управљање процесом примене ЛАП-а;
2. Структуре које су оперативне и примењују ЛАП.

Структуру за управљање процесом примене ЛАП-а, након његовог усвајања, представљаће чланови општинског Савета који су учествовали у изради плана и евентално додатни чланова из реда кључних актера у локалној заједници, укључујући и кориснике овог плана. Савет ће, као део свог будућег рада, направити План управљања применом ЛАП-а

Овај Савет, као управљачка структура има следеће задатке:

1. У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене ЛАП-а;
2. Именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације ЛАП-а;
3. Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих, ИРЛ и повратника у локалној заједници;
4. Одржава контакте са свим учесницима у реализацији ЛАП-а;
5. Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) Локалног плана;
6. Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Оперативну структуру за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу Локалног плана. У складу са Локалним акционим планом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену Локалног акционог плана има следеће задатке и одговорности:

1. Реализација Локалног акционог плана;
2. Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују Локалним акционим планом;
3. Редовно достављање извештаја координатору/ки Локалног савета за миграције о свим активностима на спровођењу Локалног плана;
4. Учесће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Локалног плана;
5. Унапређење процеса примене Локалног плана у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене Локалног плана. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начин размене информација и предузимања одговарајућих акција.

Детаљне годишње планове за наредни период, након 2020. год. припремаће Савет за миграције општине Сурдулица уз активне консултације са оперативним структурама. По потреби, Локални савет ће формирати и одговарајуће радна тела. Годишње планове ће усвајати Скупштина Општине Сурдулица.

Механизми праћења, оцењивања успешности примене Локалног плана и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуација).

Општина Сурдулица у сарадњи са осталим надлежним органима ради на стварању услова за ефикасну и одрживу социјал-економску реинтеграцију повратника у складу са израженим потребама повратника уз пуно поштовање људских права и права на различитост. Јављање поверенику омогућава повратницима добијање информација о услугама које су њима доступне. Регистрација није обавезна али је важна како би повратници остварили права на услуге које постоје у Србији и у Општини Сурдулица и добили подршку о свеобухватном процесу интеграције. Основне активности које би општина Сурдулица преузела су следеће:

- Индивидуално и групно психосоцијално саветовање
- Бесплатна правна помоћ
- Програми и тренинзи за развој знања и вештине
- Дани за заједницу у циљу информисања заједнице о актуелним темама
- Промоција пројеката и сарадња са кључним актерима у локалној самоуправи

ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕНА УСПЕШНОСТИ (МОНИТОРИНГ)

- **Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације)** ЛАП је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛАП ради предлагање евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.
- **Временски оквир:** Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2021 – 2024. година. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично - једном годишње и подносиће се извештај Скупштини општине Сурдулица. Финална евалуација обавиће се на крају 2024 године.
- **Предмет мониторинга и евалуације:** Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности - задатака и специфичних циљева.
- **Кључни индикатори утицаја** за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити следећи:

1. Број нових програма за ИИРЛ;
2. Обухват ИИРЛ новим програмима;
3. Структура корисника/ца програма;
4. Ниво укључености различитих актера у подршку програмима намењених ИИРЛ у локалној заједници;
5. Обим финансијских средстава издвојених за програме намењене ИИРЛ;
6. Структура финансијских средстава издвојених за услуге ИИРЛ (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори...).

Процесни индикатори су дефинисани у склопу табеле Локалног акционог плана.

Методe и технике мониторинга и евалуације: За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (улитници, разговори), анкете, извештавање и др.

Савет за миграције ће формирати радно тело које ће бити одговорно за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног плана акције - вршиће мониторинг (М) и евалуацију (Е). Радно тело ће својим Планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације Локалног акционог плана.

